

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Cumini, A. (2022) Tartutaan yhdessä työhyvinvoinnin haasteisiin automaation muokkaamassa työelämässä. TAMK-blogi, 16.11.2022.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/ttdloikka-tyohyvinvointia-tuottava-digiloikka-automaation-ja-datatalouden-edistamiseksi/tartutaan-yhdessa-tyohyvinvoinnin-haasteisiin-automaation-muokkaamassa-tyoelamassa/>

Tartutaan yhdessä työhyvinvoinnin haasteisiin automaation muokkaamassa työelämässä

16.11.2022 — Arja Hautala

Valmistavan teollisuuden ammattilaiset kokevat automaation lisäävän työhyvinvointia esimerkiksi parantuneen ergonomian kautta, mutta liittyykö automaation lisääntymiseen myös muita odotuksia? Entä liittyykö siihen uhkakuvia, ja millaisia ne ovat? Näitä selvitimme TTDLoikka-hankkeessa pirkanmaalaisille yrityksille suunnatussa kyselyssä, ja saimme myös vähän ravisteltua omiakin ennako-odotuksiamme.

Tuotannon työntekijät toivovat automaation vähentävän sairauslomia muun muassa poistamalla raskaita ja vaikeita nostoja ja siten työn fyysistä kuormittavuutta. Samalla koetaan, että automaation avulla työn tasalaatuisuus paranee ja virheet vähentyvät. Yksittäiset koneistuksen vaiheet sekä kappaleiden vaihto, lataus ja purku ovat työvaiheita, joita mieluiten automatisoitaisiin. Näihin ajatuksiin on automaation asiantuntijoiden helppo yhtyä.

Automatisointi herättää ristiriitaisia tunteita

Automaation pelätään kuitenkin vähentävän kädentaitojen tarpeellisuutta ja arvostusta sekä tekevän työstä yksitoikkoisempaa. Automatisoinnin pelätään myös toisaalta vähentävän työpaikkoja ja toisaalta lisäävän työn määrää. Tarkoituksenmukaiset työkalut ja ohjelmistot, riittävä ja osaamistarpeeseen vastaava koulutus sekä ennen kaikkea työntekijän oma tunne siitä, että pysyy teknologian kehityksessä mukana, ovat tärkeitä tekijöitä, jotka on syytä

huomioida osana jatkuvaa kehittämistä. Muuten riskinä on, että työntekijä kokee vaadittavan uuden osaamistason ja mahdollisen osaamispuutteen kuormittavina tekijöinä.

Toimihenkilöt katsovat asiaa osittain hieman eri näkökulmasta. He tavoittelevat automaatiolla säästöjä, tuottavuutta, työn tehokkuutta, hyvää laatua ja turvallisuutta. Tuotannon eri työvaiheiden automaation lisäksi toivotaan helpotusta ns. paperityöhön, kuten raportointiin ja tilausten käsittelyyn. Uhkakuviakin automaatiossa nähdään: kunnossapidon kasvava tarve, osaavien työntekijöiden heikko saatavuus, mahdollinen vikaherkkyys sekä läpimenon hidastuminen häiriötilanteissa.

Työntekijät kuskin paikalle tulevissa digiloikissa

Kaiken kaikkiaan sekä automaation että oikeanlaisen ja riittävän perehdytyksen merkitys koetaan suureksi työhyvinvoinnin kannalta. TTDLoikka-hankkeessa kehitetään yhdessä yritysten kanssa uutta työhyvinvointiorientoitunutta ja uuden teknologian hyötykäyttöönnottoa tukevaa jatkuvan perehdytyksen toimintamallia, joka on sovellettavissa sekä nykyisille että tuleville työntekijöille. Malliin liittyen yrityksen työntekijöille pyritään luomaan yksilöllisiä osaamisen kehittämispolkuja.

Tärkeänä seikkana pidämme sitä, että työpaikalla kaikki saavat äänensä kuuluviin. Tietävätkö ylemmät toimihenkilöt aina sen, mitä työntekijät itse pitävät omassa työssään tärkeimpinä kehittämiskohteina? Olemme saaneet tutustua hankkeessa työpaikkademokratian käsitteeseen, jolla tarkoitamme osallistavia ja vuorovaikutteisia menetelmiä toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa. Haluamme, että tulevissa digiloikissa työntekijä itse on työhyvinvoinnin suhteen kuskin paikalla.

TTDLoikka-hankkeen kesto on 1.9.2021 – 31.8.2023. Hankkeen toteuttavat yhdessä Turun yliopisto (Turun kauppakorkeakoulu, hankkeen koordinaattori) ja Tampereen ammattikorkeakoulu. Päärahoittaja on Euroopan Sosiaalirahasto (ESR). Hanke rahoitetaan osana unionin Covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Lisätietoja hankkeesta: <https://workinformatics.utu.fi/hankkeet/ttdloikka/>

Teksti: Lehtori Anne Cumini, Teollisuusteknologia, TAMK

Kuva: Pexels